

VRI JHE IDSC OLL EGE S

JAARVERSLAG

2024

***JAARVERSLAG
VRIJHEIDSCOLLEGES
2024***

Inleiding

2024 was een bijzonder jaar voor onze stichting. Ons jaarprogramma kende meerdere hoogtepunten, zoals de serie rondom Israël-Palestina in vijf steden en de internationale uitreiking van de Four Freedom Awards in Middelburg. Daarnaast vonden wederom tal van Vrijheidscolleges plaats op Bevrijdingsfestivals, aangevuld met colleges in bibliotheken en een scholentour langs tien locaties. Het nieuwe project Vrijheidscolleges for Kids, waarmee we langs zeven gemeenten in de provincie Zeeland, vormde een prachtige en waardevolle afsluiting van het jaar. Tegelijkertijd maakten we plannen voor 2025, een jubileumjaar dat in het teken staat van 80 jaar vrijheid.

We spreken onze dank en waardering uit voor de constructieve bijdrage van het Vfonds, waardoor we snel konden reageren op de actualiteit met de serie Israël-Palestina en een nieuw plan konden presenteren voor de uitbreiding van de scholentour langs 24 mbo-locaties in alle provincies in 2025. Ook de Roosevelt Foundation en Fonds21 waren daarbij van grote steun. Mede dankzij die steun kijken we, ondanks pijnlijke maatschappelijke ontwikkelingen, met hoop naar de toekomst.

Over de Vrijheidscolleges

De Vrijheidscolleges inspireren jong en oud om na te denken over de waarde van vrijheid. Sinds 2013 maken we programma's over leven in oorlog en conflict, democratie en rechtstaat. Met bekende sprekers koppelen we deze onderwerpen aan actuele thema's. Dit doen we met persoonlijke en inspirerende verhalen over vrijheid. Je vindt ons door heel het land: op festivals, in theaters, op scholen en in bibliotheken.

Four Freedoms

Op 6 januari 1941 sprak president Franklin Delano Roosevelt in Washington de State of the Union uit, de jaarlijkse troonrede van het Amerikaanse volk. Zijn rede ging de geschiedenis in als de Four Freedoms-rede. Roosevelt formuleerde vier vrijheden die voor iedereen ter wereld zouden moeten gelden en die nog steeds actueel zijn:

- Vrijwaring van vrees
- Vrijwaring van gebrek
- Vrijheid van meningsuiting
- Vrijheid van religie

Zijn woorden zijn nog steeds actueel: nog steeds zijn deze vormen van vrijheid niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom organiseren de Vrijheidscolleges en de Roosevelt Foundation jaarlijks de Four Freedoms Meet-up. Tijdens deze

bijeenkomst gaan jongeren in gesprek met bekende Vrijheidssprekers over wat vrijheid voor ons allemaal betekent en hoe je daar zelf aan kunt bijdragen. Ook is er een bijbehorend lesprogramma rondom de Four Freedoms.

Naast deze specifieke programma's rondom de Four Freedoms organiseren wij Vrijheidscolleges door het hele land: op festivals, in theaters, in bibliotheken en op andere plekken waar men aandacht wil besteden aan vrijheid. Denk bijvoorbeeld aan herdenkingen en vieringen rondom 4 en 5 mei, zoals de vele Bevrijdingsfestivals, maar zeker ook op andere momenten in het jaar.

In de klas

Stichting Vrijheidscolleges verzorgt ook inspirerende lessen op scholen voor voortgezet onderwijs, mbo, hbo en wo. Bij het samenstellen van het programma kiezen we sprekers en thema's passen bij de belevingswereld en interesses van jongeren. Daarnaast zoeken we naar manieren om jongeren kritisch te laten nadenken over onderwerpen die nieuw voor hen zijn. Onze Vrijheidssprekers vertellen hun verhaal, maar horen ook graag van leerlingen en studenten hoe zij over vrijheid denken.

Sprekers

Aan de Vrijheidscolleges zijn bekende en deskundige Nederlanders verbonden: van wetenschappers tot kunstenaars, van sporters tot politici. Zij voelen zich professioneel en persoonlijk betrokken bij het thema vrijheid en gaan daar graag over in gesprek. In 2024 sloten zich de volgende sprekers bij ons aan.

Nikki Sterkenburg

Nikki Sterkenburg (1984) is plaatsvervangend hoofd Analyse Nationale Veiligheid bij de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV) en bestuurslid bij het Nationaal Comité 4 en 5 mei. In haar Vrijheidscollege houdt ze een pleidooi tegen onverschilligheid, waarbij ze het verzetsverhaal van haar familie verbindt aan haar drive om te wijzen op het gevaar van normalisering van extreemrechts gedachtegoed. Ze geeft deze lezing op persoonlijke titel.

Raoul Heertje

Raoul Heertje (1963) is comedian, schrijver en programmamaker. Hij was jarenlang teamcaptain van *Dit was het nieuws* en presenteerde de televisieprogramma's *Wintergasten* en *Heerlijk Eerlijk Heertje*. Ook schreef hij voor *NRC* en publiceerde hij verschillende boeken, waaronder *Mark Rutte is Lesbisch*. In zijn Vrijheidscollege gaat hij in op de vraag hoe we op deze planeet goed met elkaar kunnen samenleven zonder blind of doof te zijn voor de pijn van een ander en contact juist als een manier te gebruiken om elkaar te begrijpen.

Devika Partiman

Devika Partiman (1988) is spreker en adviseur. Sinds ze in 2017 de stichting Stem op een Vrouw oprichtte, is ze in Nederland een invloedrijke feministische stem voor politieke gelijkheid. Als directeur van de stichting zet ze zich dagelijks in voor een betere positie van vrouwen in de politiek. In haar Vrijheidscollege gaat ze in op de vraag hoe we kunnen zorgen voor een vrijere politieke arena, waarin ook vrouwen en mensen van kleur de kans krijgen van zich te laten horen zonder weggepest te worden vanwege hun identiteit.

Hedy d'Ancona

Hedy d'Ancona (1937) was politica voor de Partij van de Arbeid. Ze werkte bij de VARA, was universitair onderzoeker en leidde vanaf 1975 een bureau op het gebied van beleidsonderzoek. Ze was staatssecretaris van Emancipatie, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Cultuur en tien jaar lid van het Europees Parlement. In haar Vrijheidscolleges gaat ze in op de rechten die vrouwen door jaren heen hebben gekregen en hoe we die nog steeds moeten blijven beschermen.

Ricardo McDougal (Rico)

Ricardo McDougal (1977), beter bekend als Phreako, Rico of Rickert, is een rapper. Hij maakte onder meer onderdeel uit van Opgezwolle en Fakkelfbrigade. Op 5 mei 2007 was hij Ambassadeur van de Vrijheid. In zijn periode als artiest kampte hij met een verslaving, die maakte dat hij niet kon genieten van zijn succes. In zijn Vrijheidscolleges vertelt hij over de manier waarop zijn verslaving hem zijn vrijheid ontnam en hoe hij die terugwon.

Noraly Beyer

Noraly Beyer (1946) is vooral bekend als nieuwslezer en redacteur bij het NOS Journaal en Radio Nederland Wereldomroep, waar ze 23 jaar werkte. Daarna was ze onder andere actief bij het toneel als onderzoeker. In 2008 publiceerde ze een boek over de Decembermoorden in Suriname, dat aanleiding was voor de tv-documentaire *Het is geen Verleden - 08 12 1982*. In haar college gaat ze in op het leven onder een dictatuur, waarin het verlangen naar vrijheid altijd aanwezig is.

Radi Suudi

Radi Suudi (1957) is freelance journalist en consultant. Hij studeerde politicologie en runt een adviesbureau gericht op interculturele communicatie, een onderwerp waar hij vorig jaar ook een handboek over publiceerde. Suudi groeide op in Hilversum met een Nederlandse moeder en een Palestijnse vader. In zijn Vrijheidscollege deelt hij de ervaringen die hij opdeed tijdens zijn vele reizen in het Midden-Oosten en verweeft hij die met de geschiedenis van zijn Palestijnse familie.

Ayla Satijn

Ayla Çekin Satijn is actrice en regisseur. Zij was te zien in de series en speelfilm *ANNE+* en in verschillende series, zoals *Deep Shit* en *Dirty Lines*. Als Turkse queervrouw voelt ze een grote verantwoordelijkheid voor het vertegenwoordigen van progressieve rollen voor vrouwen. In haar Vrijheidscolleges praat ze over het keurslijf van de vrouw, hoe je vrij te voelen in je gender en geaardheid en hoe dat begint met liefde voor jezelf en de ander.

Activiteiten

2024 was weer een bewogen jaar: we organiseerden een collegereeks rondom Israël en Palestina, de Four Freedoms Meet-up en Vrijheidscolleges Live op 5 mei. Ook organiseerden we een collegereeks in samenwerking met bibliotheken door heel Gelderland. We sloten het jaar af in Zeeland

met een scholentour rondom de waarde van democratie. Lees hier meer over al deze activiteiten.

Israël-Palestina Special

In februari en maart 2024 vonden in Wageningen, Zwolle, Den Haag, Tilburg en Utrecht vijf Vrijheidscolleges rondom de oorlog in Israël en Palestina plaats. Programmamaker Raoul Heertje, journalist Radi Suudi, documentairemaker Natascha van Weezel en criminoloog Lydia de Leeuw gingen tijdens deze avonden in gesprek met elkaar en het publiek. Net als de eerste editie in november 2023 was ook deze reeks avonden volledig uitverkocht.

Vrijheid in Gelderse bibliotheken

Van maart tot en met september 2024 vonden in bibliotheken door heel Gelderland activiteiten rondom vrijheid plaats, onder meer in de vorm van Vrijheidsfestivals. Met de Gelderse Vrijheidsdagen maken bibliotheken bezoekers bewust van het belang van vrijheid. Binnen het programma, dat voor het derde jaar op rij plaatsvond, hadden jongeren de hoofdrol.

5 mei

Op 5 mei werd traditiegetrouw in het hele land Bevrijdingsdag gevierd. Inmiddels zijn ook de gratis Vrijheidscolleges die je op Bevrijdingsfestivals door het hele land kunt bijwonen vaste prik. Dit jaar waren onder meer Rico, Raoul Heertje, Marcia Luyten en Nikki Sterkenburg van de partij. De dag werd groots afgesloten met Vrijheidscolleges Live in TivoliVredenburg in Utrecht. Dit jaar gingen oud-politica Hedy d'Ancona, politiek adviseur Devika Partiman en actrice Ayla Çekin Satijn onder leiding van schrijver en programmamaker Sophia Blyden met elkaar in gesprek over vrijheid en vrouwenrechten.

Four Freedoms Meet-up

Hoe ga je op school in gesprek over vrijheid? Daarvoor is het lesprogramma Four Freedoms in de klas van de Vrijheidscolleges en de Roosevelt Foundation bij uitstek geschikt. In dit programma staan de vier vrijheden van de Amerikaanse president Roosevelt centraal. Het vormt een aanvulling op de jaarlijkse Four Freedoms Meet-up, die dit jaar plaatsvond op donderdag 11 april in de Nieuwe Kerk in Middelburg. Tijdens deze editie gingen jongeren in gesprek met internationale voorvechters van vrijheid, die eerder op de dag de Four Freedoms Awards in ontvangst namen: Mykola Kuleba (directeur van hulporganisatie Save Ukraine), Eliot Higgins (oprichter van onderzoekscollectief Bellingcat), Zumretay Arkin (woordvoerder voor het World Uyghur Congress), Sônia Guajajara (minister van Inheemse Zaken in Brazilië) en Grace Forrest (oprichter van Walk Free, dat zich verzet tegen moderne slavernij). Ook konden zij vragen stellen aan journalist Derk Sauer en activist Melati Wijsen, die de verbinding legden met de Nederlandse context en belevingswereld van jongeren. De presentatie was in handen van filmmaker Ikenna Azuike.

Four Freedoms Scholentour

Aanvullend op dit evenement kunnen scholen gebruikmaken van Four Freedoms in de klas, een lesprogramma gericht op het mbo en de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. Dit jaar werd onder meer het Koning Willem I College in Den Bosch aangedaan, waar comedian en programmamaker Raoul Heertje met leerlingen in gesprek ging over vrijheid van meningsuiting. Het maakte de jongeren bewust van de waarde van deze verworvenheid. Actrice Ayla Satijn deed onder meer MBO Amersfoort aan, waar ze inging op de vrijheid om

van jezelf te houden. Dat bleek voor veel studenten een actueel thema: zij realiseerden zich des te meer dat zelfliefde een groot goed is.

Zeeuwse scholentour rondom democratie

In november organiseerden we een tour langs scholen in heel Zeeland. Leerlingen van groep 7 en 8 waren daar onderdeel van een interactief programma over de waarde van democratie. Samen met presentator Iven Cudogham en voormalig Tweede Kamerlid Peter Kwint onderzochten zij wie in Nederland bepaalt wat wet is. Dit programma was gratis voor basisscholen in heel Zeeland.

Losse aanvragen

In 2024 zijn in totaal ruim 60 Vrijheidscolleges gegeven, verspreid over heel Nederland: Het was goed om te zien dat de nieuwe sprekers het goed deden, waaronder Rico, Raoul Heertje en Hedy d'Ancona. Ook terugkerende sprekers als Joenoes Polnaija, Tineke Ceelen, Emine Uğur, Evgeniy Levchenko en Dieuwertje Blok konden op ruime belangstelling rekenen.

Vooruitblik: 80 jaar vrijheid

In 2024 troffen we ook de voorbereidingen voor 80 jaar vrijheid, dat in 2025 wordt herdacht en gevierd. Net als ieder jaar bieden we een variatie aan sprekers, die over verschillende vormen van vrijheid in gesprek gaan. Denk bijvoorbeeld aan democratie, veiligheid, kansengelijkheid en vrouwenrechten.

Nieuwe sprekers

Naast jaarlijks terugkerende sprekers als documentairemaker Natascha van Weezel, oud-politica Hedy d'Ancona en comedian Raoul Heertje voegt Stichting Vrijheidscolleges in 2025 een groot aantal nieuwe namen toe. Zo brengen in 2025 onder meer activist Hannah Prins, historicus en presentator Astrid Sy en voormalig Tweede Kamer-lid Peter Kwint het thema vrijheid naar de actualiteit. Ook schrijver Wilma Geldof, filosoof en spoken word-artiest Lev Avitan, onderzoeksjournalist Dimitri Tokmetzis, theatermaker Abdulaal Hussein en schrijver en historicus Jessica van Geel sluiten zich aan.

Thema: verleden, heden en toekomst

Met een aantal specifiek gekozen thema's sluit Stichting Vrijheidscolleges ieder jaar aan bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen, met als doel het onderwerp voor iedereen herkenbaar en invoelbaar te maken. In het seizoen van 2025 staat 80 jaar vrijheid centraal, dat concreet wordt gemaakt aan de hand van verschillende thema's die spelen in het verleden, het heden en de toekomst. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Tweede Wereldoorlog, maar ook aan het klimaat, technologie en democratie. Iedere spreker vertelt een verhaal vanuit eigen expertise, interesse of achtergrond, waarbij het persoonlijke verhaal centraal staat. Zij laten zien dat we in de toekomst de geleerde lessen uit heden en verleden niet uit het oog mogen verliezen.

Marketing en communicatie

In 2024 werden verschillende kanalen en middelen ingezet om de belangrijkste doelgroepen van de Vrijheidscolleges te bereiken.

Doelgroepen

De marketing en communicatie van Stichting Vrijheidscolleges kent verschillende doelgroepen:

- Potentiële **bezoekers** van de Vrijheidscolleges. Voor hen is het vooral belangrijk inzicht te krijgen in de inhoud van de colleges en waar en wanneer ze te bezoeken zijn;
- Potentiële **boekers** van de Vrijheidscolleges, zoals scholen, festivals en bibliotheken. Voor hen is het vooral belangrijk inzicht te krijgen in het product dat zij afnemen.

Kanalen

Owned

Om deze doelgroepen te bereiken wordt met name gebruikgemaakt van online kanalen. Hieronder is het bereik van de verschillende online kanalen van de Vrijheidscolleges te zien, waaronder de website, nieuwsbrief en socials. Hierin hebben we in 2024 verschillende verbeteringen doorgevoerd. Via de website is het eenvoudiger geworden om een college aan te vragen. Bezoekers kunnen eenvoudig gegevens achterlaten en hun favoriete sprekers selecteren. In 2024 is bovendien de transitie gemaakt richting meer video-focussed content. Ook delen we meer inhoudelijke informatie, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwsartikelen en Vrijheidstips van onze sprekers. Hiermee versterken we niet alleen de inhoud van ons merk, maar zorgen we ook voor een bredere vindbaarheid. Op alle kanalen is een gestegen of gelijk gebleven aantal gebruikers te zien.

Platform	Resultaat start 2024	Doel	Eind 2024	Vershil
Nieuwsbrief	1.861 subscribers	2.500 subscribers	1.861 subscribers	Gelijk
Websitebezoekers	16.000	20.000	26.000	+10.000
Instagram	1.050 volgers	1.500 volgers	1.250 volgers	+200
X (Twitter)	327 Volgers	400 volgers	Gestopt	n.v.t.
LinkedIn	465 volgers	650 volgers	741 volgers	+276
YouTube	900 subscribers	950 subscribers	945	+45 subscribers

	347.000 impressies 23.000 views	450.000 impressies 26.000 views	subscribers 250.000 impressies 17.000 views	-147.000 impressies -6.000 views
--	---------------------------------------	---------------------------------------	--	--

Paid

Wanneer lokale Vrijheidscolleges onvoldoende aanmeldingen ontvangen, wordt op incidentele basis een betaalde socialcampagne ingezet. Hiermee ondersteunen we deze partijen in de zichtbaarheid van het college.

Free publicity

Met de toevoeging van een vaste persvoorlichter aan het team ontstond in 2024 de mogelijkheid jaarrond aandacht te vragen voor de activiteiten van de Vrijheidscolleges. Bovendien stelden we een eigen PR-database op. Deze acties resulteerden in media-aandacht voor onder meer de Israël-Palestina Special, de aanwezigheid van de Vrijheidscolleges op tal van Bevrijdingsfestivals, de Four Freedoms Awards en de aankondiging van losse Vrijheidscolleges. In totaal leverde dit ruim zestig berichten in lokale en landelijke media op, zowel online als in print. Hoogtepunten waren een interview met Raoul Heertje in *Trouw* en de breed opgepakte sprekerslancering.

Middelen

Om deze doelgroepen te bereiken, worden de volgende middelen ingezet.

Flyers

In een algemene flyer lichten we jaarlijks onze sprekers en programma's uit.

Posters

Jaarlijks drukken we posters bij onze verschillende evenementen.

Brochure

Dit seizoen is ook een brochure ontwikkeld. In deze brochure namen we de doelgroep mee in het verhaal en de missie van de Vrijheidscolleges.

Tone of voice

Om ons publiek op een consequente manier aan te spreken, hebben we de volgende zaken ontwikkeld.

Slogan

Ook in 2024 bleven we bezoekers en organisaties aanmoedigen Vrijheidscolleges te bezoeken en boeken via de slogan *Vrijheid kan niet zonder*

jou. In deze slogan is duidelijk te zien dat we niet alleen willen zenden, maar ook activeren.

Brandbook

In 2024 werd een brandbook opgesteld dat inzicht geeft in het merk van de Vrijheidscolleges, onder meer op het gebied van de huisstijl en tone of voice.

Redactiehandboek

In 2024 werd daarnaast een redactiehandboek opgesteld dat aangeeft welke exacte redactionele keuzes we in onze teksten maken.

Organisatie en personeel

Ben je benieuwd naar het team achter Stichting Vrijheidscolleges? Hieronder vind je meer informatie over het team, het bestuur en de partners van Stichting Vrijheidscolleges.

Wijzigingen

Met de komst van Arianne de Jong als nieuwe voorzitter en Anne van den Dool als copywriter en PR-medewerker hebben we in 2024 een vliegende start kunnen maken.

Team

- Directeur: Niek van der Sprong
- Programmamakers: Marjolein Hordijk, Niels Dekker
- Projectmanagement en productie: Lianne Bervoets
- Marketing en communicatie: Tim de Leeuw
- PR en copywriting: Anne van den Dool
- Website: Ramdath Mos
- Ontwerp: Loudmouth

Bestuur

- Arianne de Jong (voorzitter)
- Femke Klein (penningmeester)
- Coen Gelinck (secretaris)
- Rahel de Vriend (algemeen bestuurslid)

Partners

- Bevrijdingsfestivals
- Roosevelt Foundation
- Nationaal Comité 4 en 5 Mei
- K.F. Hein Fonds
- Elise Mathilde Fonds
- Vfonds

Financiën

Het financiële jaarverslag van Stichting Vrijheidscolleges loopt van 1-7-2023 tot en met 30-6-2024 en geeft dus geen goed beeld van de activiteiten die we in de tweede helft van 2024 hebben georganiseerd. Vanaf 2025 stappen we over naar een heel boekjaar.

Voor nu kunnen we zeggen dat we iets ingeteerd hebben op ons opgebouwd vermogen uit het boekjaar 2022/2023. Dit is vooral veroorzaakt door extra Vrijheidscolleges in het kader van de Israël-Palestina Special en de tijd die we hebben besteed aan onderzoek naar Vrijheidscolleges for Kids in november 2024.

De financiering van Stichting Vrijheidscolleges drijft op projectaanvragen bij verschillende fondsen. Zo kunnen we al jaren rekenen op een bijdrage van het Vfonds, dat we hier zeer erkentelijk voor zijn. Daarnaast vragen we bij verschillende andere fondsen op projectmatige basis financiering aan.

Dat structurele financiering ontbreekt, maakt ons kwetsbaar. Doelstellingen van fondsen kunnen veranderen, samenwerkingen kunnen stoppen en soms vinden tegenvallers plaats. Daarbij gaan, zoals zo vaak, de kosten voor de baten uit. Door afhankelijk te zijn van projectsubsidies kan de stichting niet de substantiële reserve opbouwen nodig is om liquide te blijven en onvoorziene onkosten te kunnen opvangen. De mogelijkheden om te investeren in innovatie zijn daardoor zeer beperkt. Dat geldt ook voor de mogelijkheid om goede mensen aan ons te binden, die hun expertise en kennis bij ons kunnen opbouwen en uitbreiden. We vragen veel van onze zzp'ers. Pas laat in het jaar kunnen we werkzaamheden garanderen en op deze krappe arbeidsmarkt is het de realiteit dat er voor hen ook andere mooie opdrachten zijn. De zekerheid dat het – nu sterke – team weer samenkomt, kan pas laat worden gegeven.

Al deze ontwikkelingen beperken de stichting in de ambities en in de mogelijkheden om in het herinnerings- en herdenkingsveld de innovatieve partij te blijven die de relevantie van vrijheid voor een brede doelgroep tastbaar maakt en aanzet tot nadenken. Een structurele subsidie, die zich primair richt op de basisarbeidskosten, zou een enorm verschil betekenen voor het team en de ontwikkeling van de Vrijheidscolleges.

De stichting spant zich daarom al enige jaren in om, samen met een aantal andere organisaties, een coalitie te vormen om structurele financiering via het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport mogelijk te maken. Het ministerie geeft aan de projecten van de Vrijheidscolleges waardevol en

belangrijk te vinden, maar men heeft een uitdaging de financiën hiervoor te vinden. Op dit moment staan gesprekken met het nieuwe kabinet gepland, waarbij het onzeker is of we iets kunnen verwachten wat lijkt op structurele financiële ondersteuning. Met andere woorden: de huidige situatie is het gegeven waarmee we moeten dealen.